

Możliwości wykorzystania modelu EPICA do określenia skutków ograniczenia emisji GHG w sektorze rolnictwa

webinarium

4 czerwca 2020

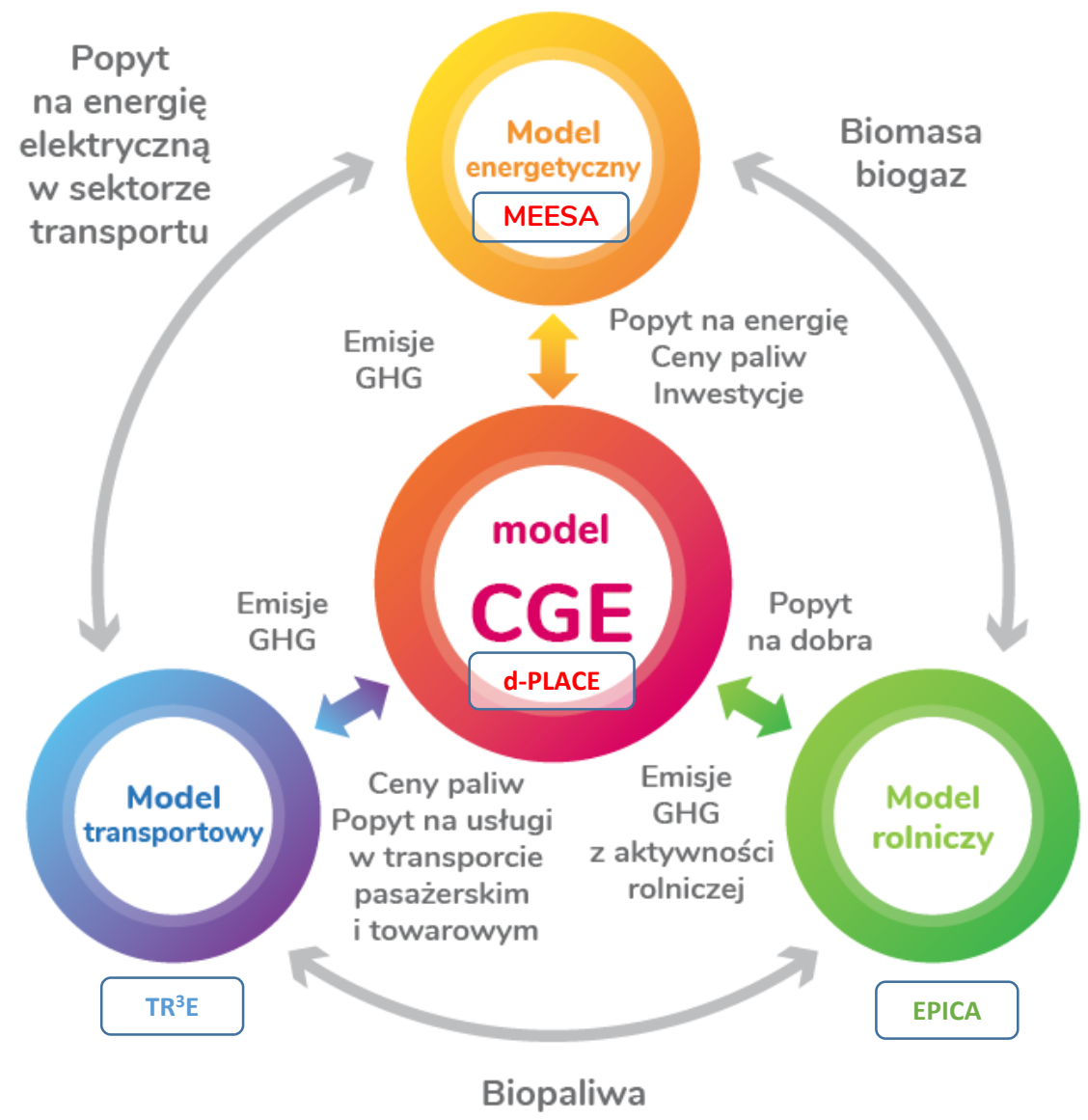
Project LIFE16 GIC/PL/000031 is co-financed from EU funds from the LIFE program and from the funds of the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

PLAN PREZENTACJI

- ▶ Opis modelu
- ▶ Scenariusze analityczne
- ▶ Wyniki modelowania
  - ▶ Struktura upraw, pogłowia i wielkość produkcji,
  - ▶ Plony i wydajności,
  - ▶ Poziom emisji GHG,
  - ▶ Poziom dochodów rolników.
- ▶ Kolejne zadania analityczne

MIEJSCE MODELU ROLNICTWA

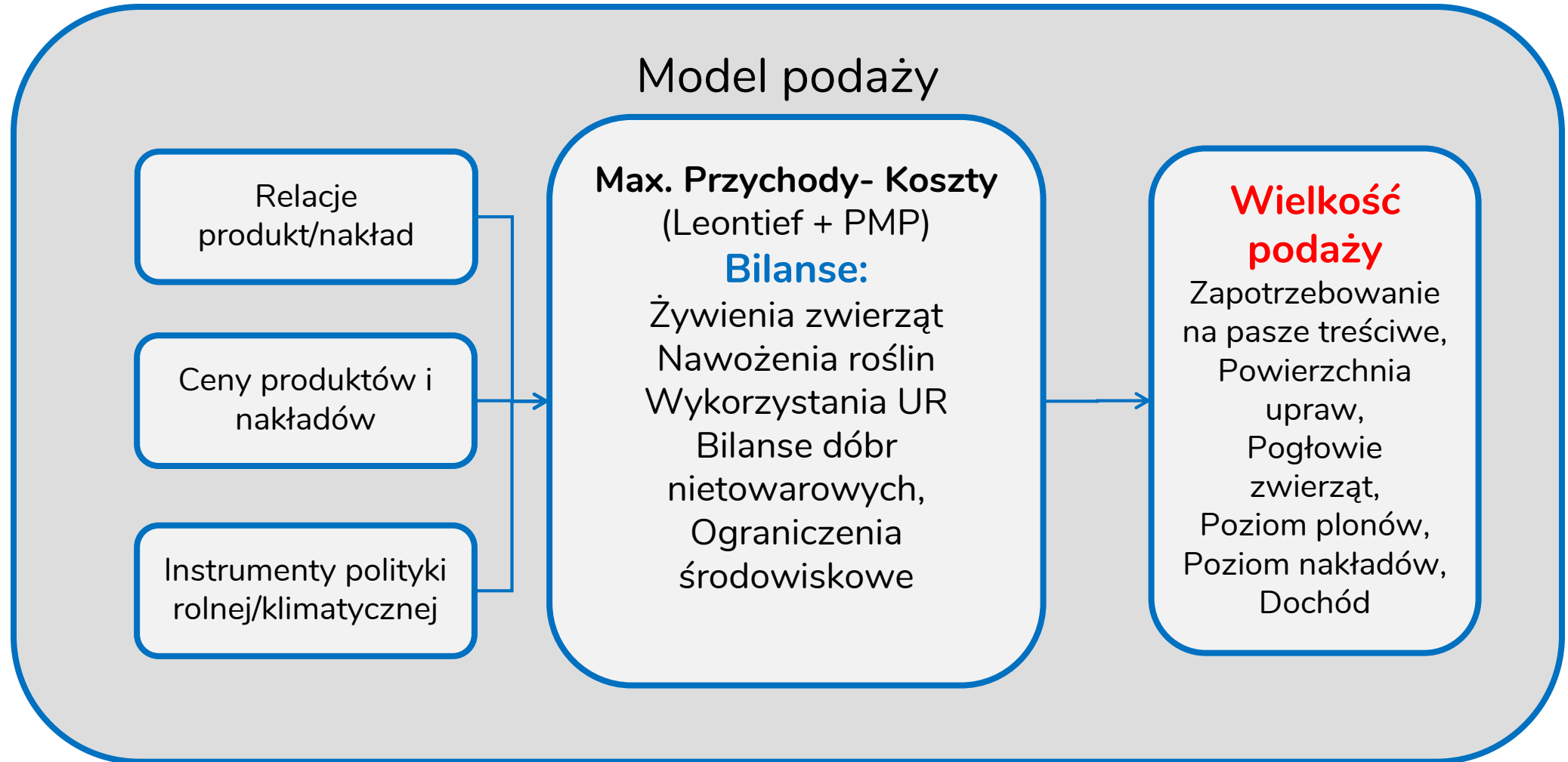

OPIS I CECHY MODELU

EPICA – EVALUATION OF POLICY IMPACTS – CLIMATE AND AGRICULTURE

- ▶ **Cel:** dezagregacja zmian w sektorze rolnictwa wskazanych w modelu d-PLACE, testowanie skali zmian w sektorze gospodarstw rolniczych wynikających z wdrożenia instrumentów polityki klimatycznej.
- ▶ **Metodyka:**
  - ▶ **Model podaży:**
    - ▶ Modele optymalizacyjne dla 19 typów gospodarstw rolnych
    - ▶ Funkcja celu: Maksymalizacja dochodu rolniczego
    - ▶ Modelowane parametry: struktura działalności produkcyjnych w gospodarstwach rolniczych: 17 działalności roślinnych, 6 działalności zwierzęcych
  - ▶ **Model rynku (w opracowaniu):**
    - ▶ Model częściowej równowagi
    - ▶ Modelowane parametry: zmiany cen produktów rolnych wynikające ze zmian podaży
- ▶ Zakres geograficzny: Polska
- ▶ Horyzont czasowy: 2050

SCHEMAT IDEOWY MODELU EPICA

Źródło: opracowanie własne CAKE/KOBiZE

DZIAŁALNOŚCI ROŚLINNE

- 1) Pszenica
- 2) Pozostałe zboża
- 3) Oleiste
- 4) Buraki cukrowe
- 5) Ziemniaki
- 6) Strączkowe (na ziarno)
- 7) Kukurydza (na ziarno)
- 8) Owoce (na gruntach ornych)
- 9) Warzywa
- 10) Sady i uprawy trwałe
- 11) **Rośliny energetyczne**

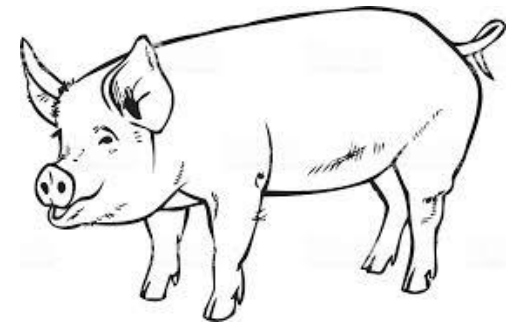
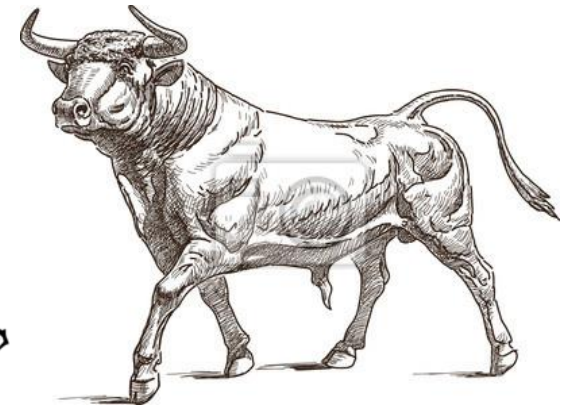
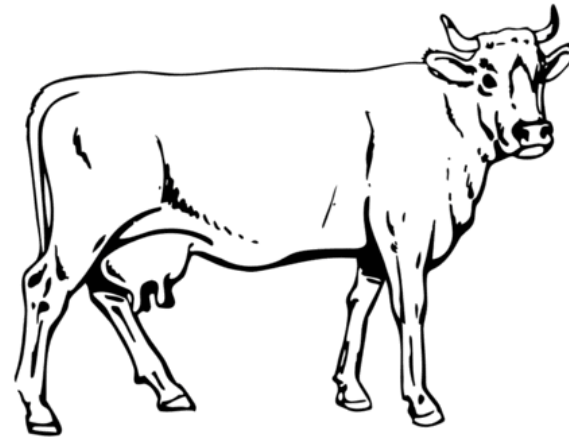

- 12) Strączkowe (na zielonkę)
- 13) Kukurydza (na zielonkę)
- 14) Trwałe użytki zielone (TUZ)
- 15) Trawy w uprawie polowej i inne rośliny pastewne
- 16) Pozostałe rośliny uprawne
- 17) Grunty ugorowane – EFA

DZIAŁALNOŚCI ZWIERZĘCE

- 1) Bydło mięsne
- 2) Bydło mleczne
- 3) Trzoda chlewna
- 4) Drób (mięso)
- 5) Drób (jaja)
- 6) Pozostałe zwierzęta

Wszystkie działalności produkcyjne występują w dwóch technologiach:

- **Intensywnej**
  - wysokonakładowej
- **Ekstensywnej**
  - niskonakładowej

Zmiana relacji udziałów działalności intensywnych do ekstensywnych pozwala na modelowanie zmian wydajności.

Dochód rolniczy gospodarstwa =

Przychody – Koszty zmienne + Dopłaty – Koszty stałe

▶ **Przychody:**

ceny produktów * wydajność * rozmiary działalności [ha/LU]

▶ **- Koszty zmienne:**

poziom nakładów (nawozy mineralne, pasze z zakupu) * ceny nakładów

+ pozostałe k. zmienne (m.in. nasiona, pestycydy, usługi) * rozmiary działalności [ha/LU]

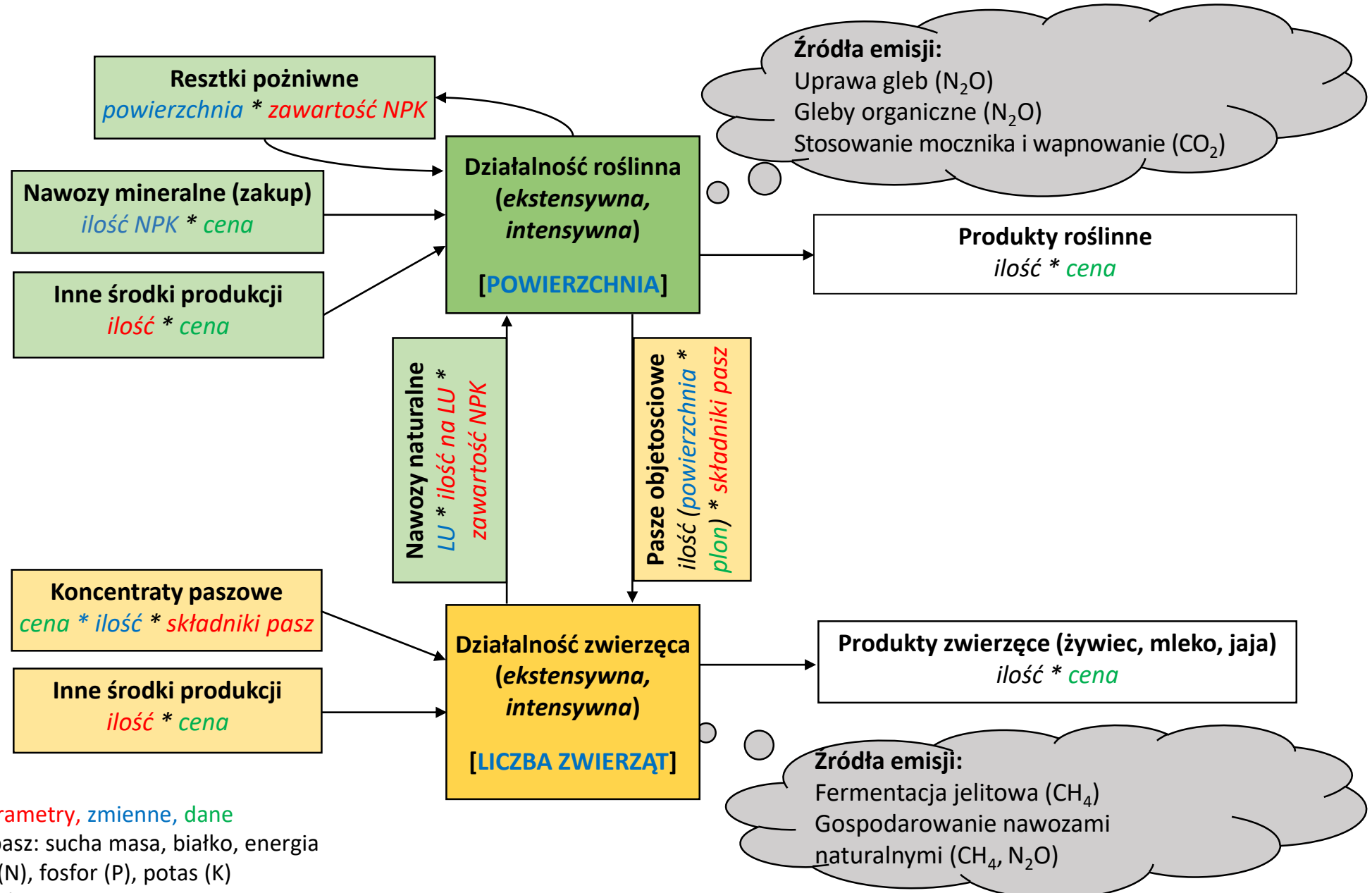
▶ **+ Dopłaty do działalności operacyjnej:**

m.in. dopłaty bezpośrednie, dopłaty ONW, dopłaty związane z produkcją

▶ **- Koszty stałe:**

m.in. naprawy, amortyzacja, podatki, odsetki, czynsze dzierżawne, nośniki energii

SCHEMAT DZIAŁANIA MODELU PODAŻY EPICA

Legenda:

Kolory: parametry, zmienne, dane
 Składniki pasz: sucha masa, białko, energia
 NPK: azot (N), fosfor (P), potas (K)
 LU: jednostka żywego inwentarza

GŁÓWNE ŹRÓDŁA DANYCH

- ▶ GUS
- ▶ FADN
- ▶ Kalkulacje Kosztów Produkcji – ODR
- ▶ NIR 2015
- ▶ Wytyczne IPCC
- ▶ Dane normatywne: nawożenie roślin, żywienie zwierząt
- ▶ Opracowania branżowe

Emisje CH₄ z fermentacji jelitowej (10.20 IPCC Tier 1+2): $EF = \left[\frac{GE \times \left(\frac{Y_m}{100} \right) \times 365}{55.65} \right]$

Gospodarka nawozami naturalnymi – CH₄ (10.23 IPCC):

$$EF_{(T)} = (VS_{(T)} \times 365) \times \left[B_{o(T)} \times 0.67 \text{ kg/m}^3 \times \sum_{S,k} \frac{MCF_{S,k}}{100} \times MS_{(T,S,k)} \right]$$

Gospodarka nawozami naturalnymi – emisje bezpośrednie N₂O (10.25 IPCC):

$$N_2O_{D(mm)} = \left[\sum_S \left[\sum_T (N_{(T)} \times Nex_{(T)} \times MS_{(T,S)}) \right] \times EF_{3(S)} \right] \times \frac{44}{28}$$

Gospodarowanie nawozami – pośrednie straty N poprzez ulatnianie (10.26 IPCC):

$$N_{volatiiiization -MMS} = \sum_S \left[\sum_T \left[(N_{(T)} \times Nex_{(T)} \times MS_{(T,S)}) \times \left(\frac{Frac_{GasMS}}{100} \right)_{(T,S)} \right] \right]$$

Gospodarowanie nawozami – pośrednie straty N poprzez wyłukiwanie (10.28):

$$N_{leac hing -MMS} = \sum_S \left[\sum_T \left[(N_{(T)} \times Nex_{(T)} \times MS_{(T,S)}) \times \left(\frac{Frac_{leac hMS}}{100} \right)_{(T,S)} \right] \right]$$

Emisje N₂O z resztek poźniwnych (mod. 11.6 IPCC):

$$F_{CR} = \sum_T \left\{ Crop_{(T)} \times Area_{(T)} \times Frac_{Renew(T)} \times [R_{AG(T)} \times N_{AG(T)} \times (1 - Frac_{Burn(T)} - Frac_{Remove(T)}) + R_{BG(T)} \times N_{BG(T)}] \right\}$$

Emisje z wapnowania (11.12 IPCC):

$$CO_2C \text{ Emission} = (M_{limestone} \times EF_{limestone}) + (M_{dolomite} \times EF_{dolomite})$$

Emisje ze stosowania mocznika (10.28 IPCC):

$$CO_2C \text{ Emission} = M \times EF$$

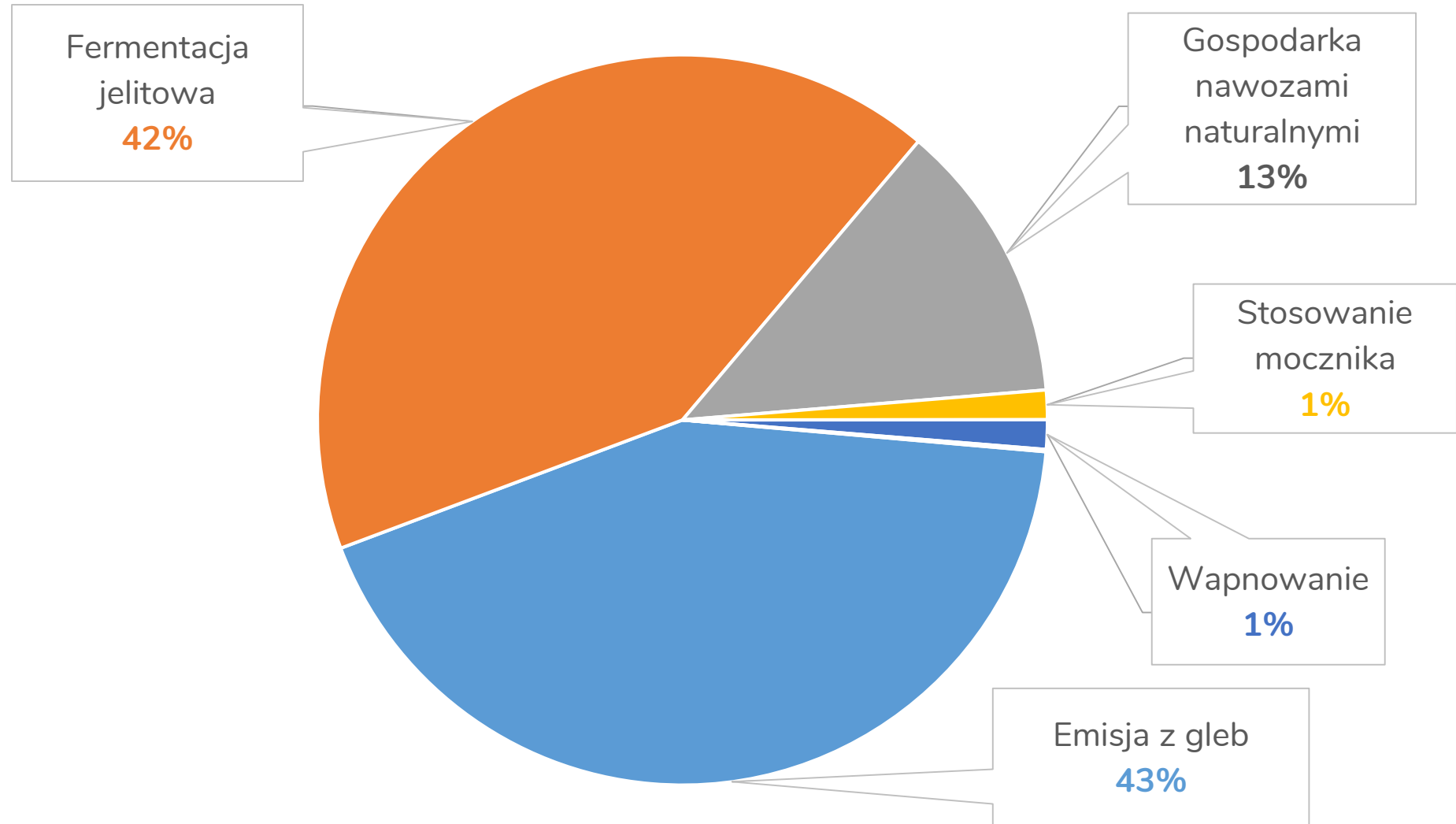
Emisje N₂O gleb organicznych: na podstawie NIR 2015

SCENARIUSZE ANALITYCZNE

SYTUACJA BAZOWA

ŹRÓDŁA EMISJI W POLSKIM ROLNICTWIE

W 2015 ROKU ~30 MT CO₂E

EMISJA GHG – SCENARIUSZ BAZOWY [BAS 2015, KT]

		CH4	N2O	CO2	CO2 ekw.
Emisja GHG ogółem		561,4	49,6	736,4	29 564,8
Fermentacja jelitowa		496,3			12 407,2
Gospodarowanie nawozami naturalnymi		65,1	7,0		3 705,1
Uprawa gleb, w tym:			42,7		12 716,2
Emisja bezpośrednia	Stosowanie nawozów mineralnych		15,8		4 700,1
	Stosowanie nawozów naturalnych		5,3		1 573,7
	Resztki poźniwne		4,0		1 195,0
	Odchody z wypasu zwierząt		0,7		214,2
	Histosole		8,5		2 522,5
Emisja pośrednia	Nawozy mineralne - ulatnianie		1,6		470,0
	Nawozu naturalne - ulatnianie		1,1		336,2
	Nawozy mineralne - wymywanie		3,5		1 057,5
	Nawozu naturalne - wymywanie		1,3		378,2
	Resztki poźniwne - wymywanie		0,9		268,9
Stosowanie mocznika				362,5	362,5
Wapnowanie gleb				373,8	373,8

Źródło: opracowanie własne CAKE/KOBiZE

GŁÓWNE ZAŁOŻENIA - SCENARIUSZE ANALITYCZNE

▶ Redukcja emisji w stosunku do roku 2015

- ▶ 5%, 10% , 20% bazowej emisji (RE5, RE10, RE20)

▶ Opodatkowanie nawozów azotowych

- ▶ 10%, 20% ceny
(N10, N20)

▶ Wprowadzenie opłat od emisji GHG wg cen uprawnień w EU ETS

- ▶ Ceny niskie (ok. 30 zł/t CO₂ekw) (ETS15)
- ▶ Ceny wysokie (ok. 100 zł/t CO₂ekw) (ETS20)

WYNIKI

MODELU PODAŻY

ANALIZOWANE TYPY GOSPODARSTW

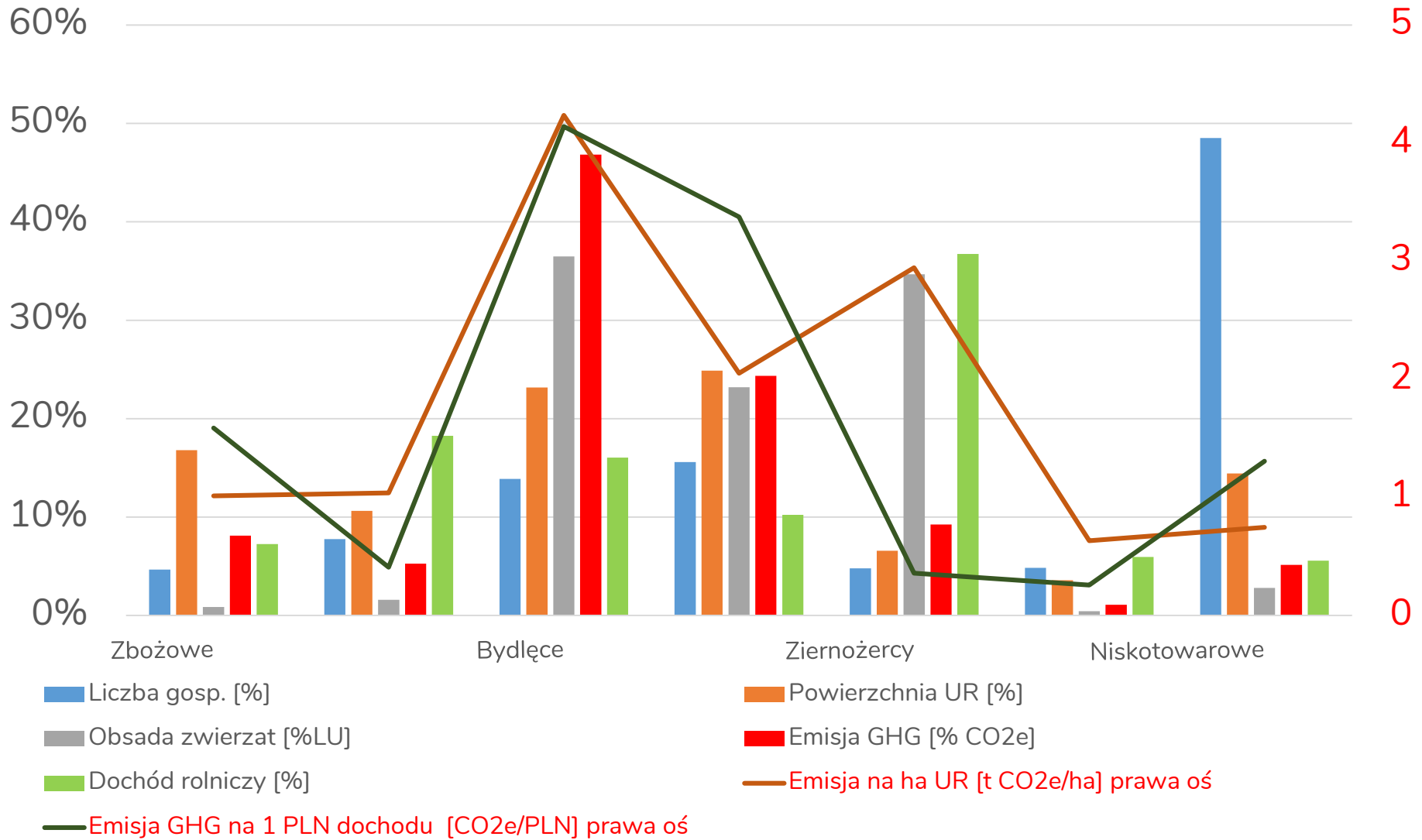
Liczba gospodarstw reprezentowanych w modelu

Wartość SO*	Zbożowe	Roślinne	Bydłęce	Mieszane	Ziarnożercy**	Pozostałe
Niskotowarowe (< 4 tys. EUR)	689 110					
Małe (4-25 tys. EUR)	55 136	95 719	140 049	195 451	42 321	51 715
Średnie (25-100 tys. EUR)	8 309	12 892	55 074	23 023	18 986	13 730
Duże (> 100 tys. EUR SO)	2 693	1 548	1 989	2 660	6 442	3 149

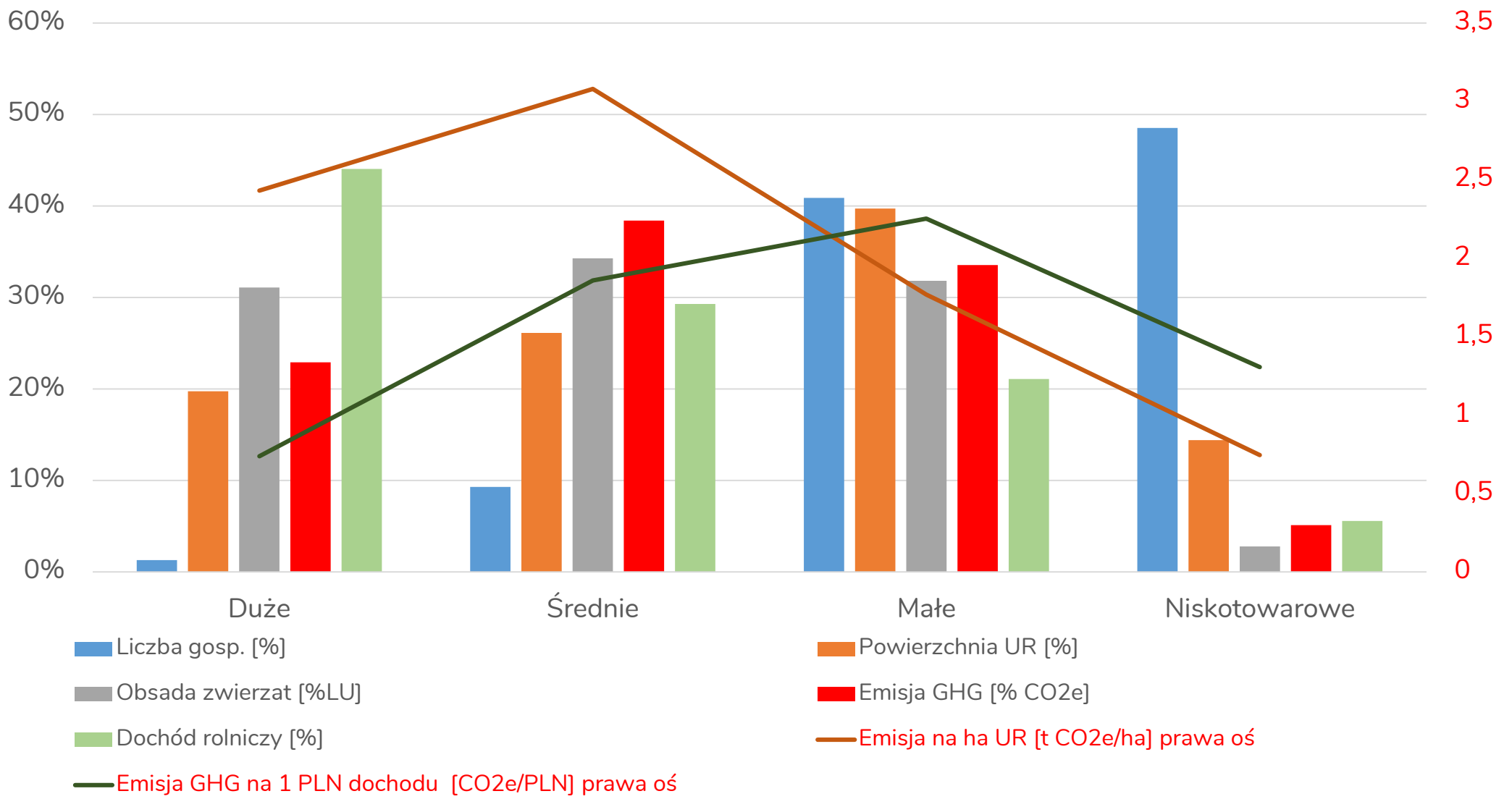
*SO – Standard Output – przeciętna wartość produkcji; ** trzoda i drób

Źródło: opracowanie własne CAKE/KOBiZE

CHARAKTERYSTYKA ANALIZOWANYCH TYPÓW GOSPODARSTW

CHARAKTERYSTYKA ANALIZOWANYCH TYPÓW GOSPODARSTW

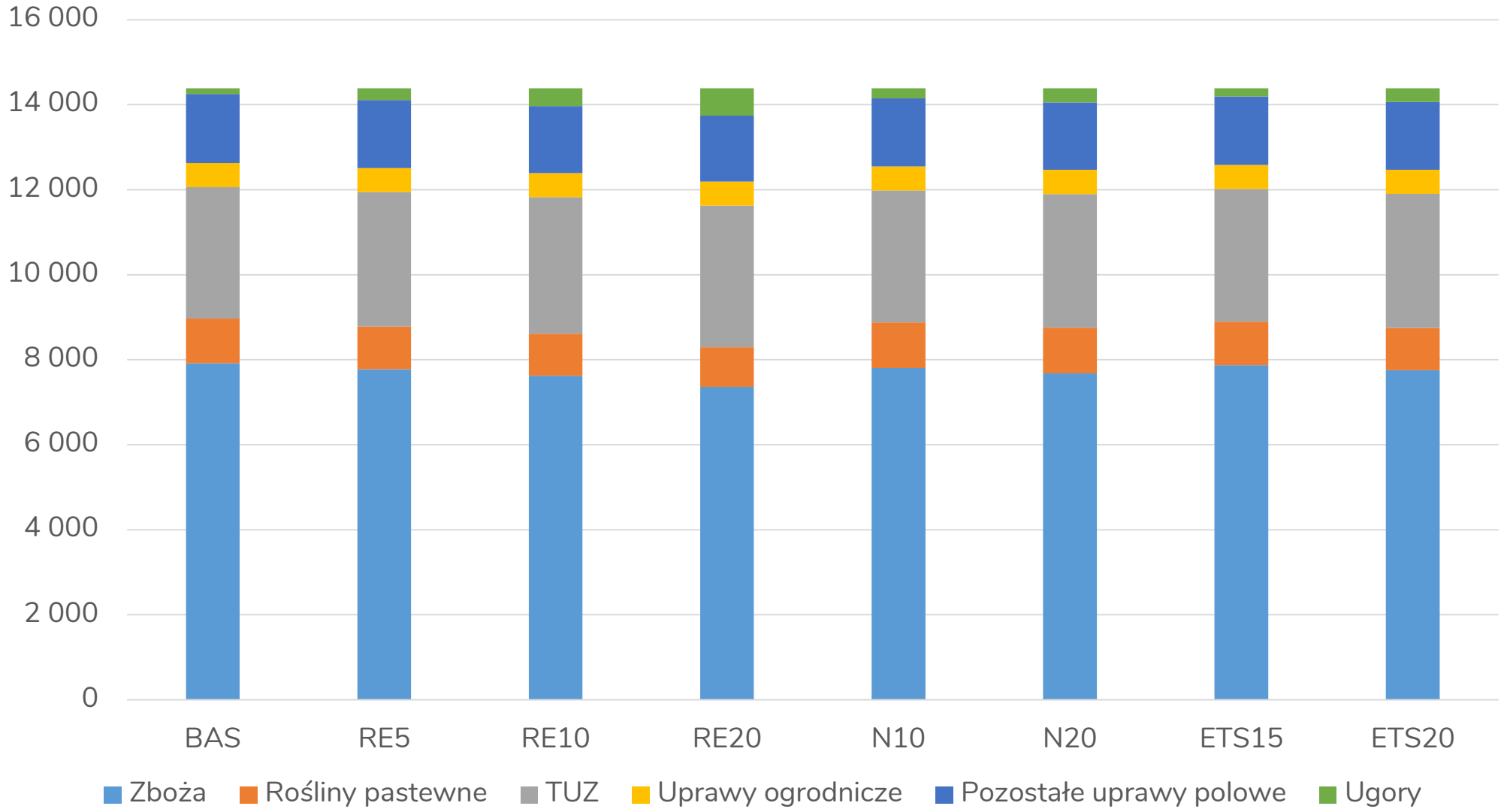

CHARAKTERYSTYKA ANALIZOWANYCH TYPÓW GOSPODARSTW

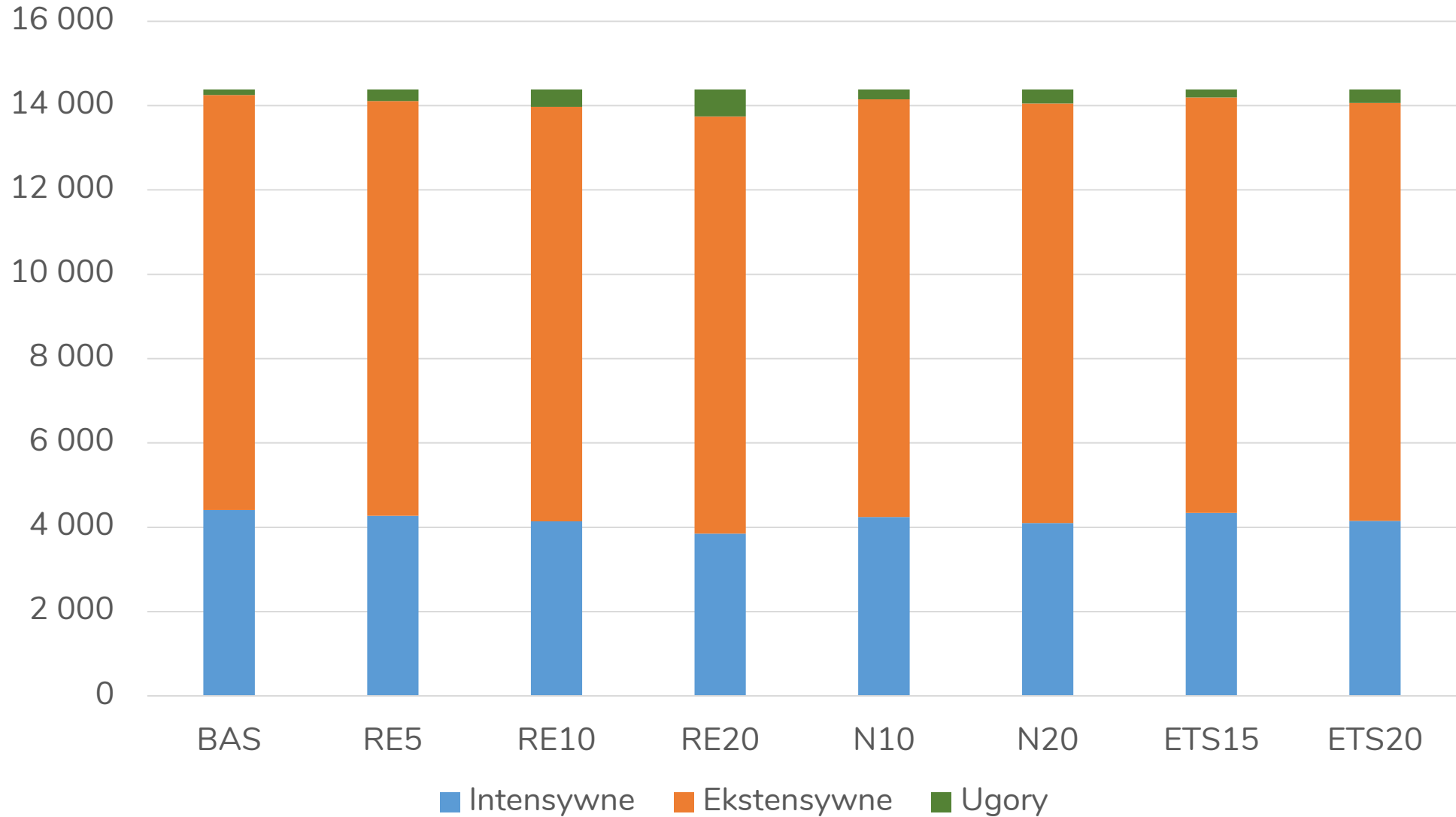
	Produkcja roślinna [ha]						Produkcja zwierzęca [LU]				
	Zboża	Pozostałe uprawy polowe	Uprawy ogrodnicze	Rośliny pastewne	TUZ	UPRAWY RAZEM	Bydło mięsne	Krowy mleczne	Trzoda	Drób	ZWIERZĘTA RAZEM
Bydłęce duże	27.58	8.18	0.02	35.82	36.48	108.07	44.10	76.40	7.35	0.00	127.86
Bydłęce średnie	8.46	0.58	0.05	6.90	12.24	28.23	10.65	19.73	1.87	0.04	32.28
Bydłęce małe	4.03	0.23	0.03	1.48	5.16	10.93	3.99	4.05	1.04	0.15	9.24
Zbożowe duże	273.95	111.37	0.12	3.63	14.20	403.27	5.83	3.87	3.42	0.00	13.13
Zbożowe średnie	44.04	15.62	0.12	0.44	1.87	62.09	0.80	0.08	1.22	0.06	2.16
Zbożowe małe	11.24	2.14	0.04	0.08	0.84	14.34	0.16	0.03	0.20	0.06	0.44
Roślinne duże	68.42	42.60	15.55	3.49	7.67	137.73	2.67	0.89	6.09	0.32	9.97
Roślinne średnie	16.66	8.05	4.97	1.11	2.65	33.44	1.41	0.30	1.25	0.12	3.08
Roślinne małe	5.17	1.57	1.16	0.30	0.87	9.07	0.28	0.10	0.50	0.07	0.94
Mieszane duże	195.76	73.15	2.54	23.81	63.43	358.70	54.45	76.12	82.92	0.00	213.50
Mieszane średnie	19.60	5.20	0.35	2.18	4.38	31.71	6.44	3.71	12.23	0.22	22.60
Mieszane małe	6.09	0.66	0.13	0.42	2.23	9.52	1.86	0.89	2.33	0.17	5.25
Pozostałe duże	6.60	1.97	12.79	0.11	0.37	21.85	0.18	0.02	0.30	0.00	0.50
Pozostałe średnie	2.68	0.68	5.33	0.14	1.64	10.47	0.56	0.13	0.13	0.05	0.87
Pozostałe małe	1.00	0.29	3.30	0.09	1.02	5.70	0.40	0.04	0.02	0.00	0.47
Ziarnożercy duże	34.11	4.42	0.03	1.84	2.54	42.95	1.53	0.49	80.45	221.84	304.31
Ziarnożercy średnie	13.91	1.13	0.05	0.95	2.25	18.30	3.17	0.87	30.98	4.86	39.88
Ziarnożercy małe	5.24	0.19	0.02	0.23	1.71	7.39	1.42	0.48	7.86	0.71	10.47
Niskotowarowe	1.91	0.21	0.04	0.13	0.70	2.98	0.13	0.06	0.17	0.01	0.37

Źródło: opracowanie własne CAKE/KOBiZE

ZMIANY STRUKTURY UPRAW [TYS. HA]

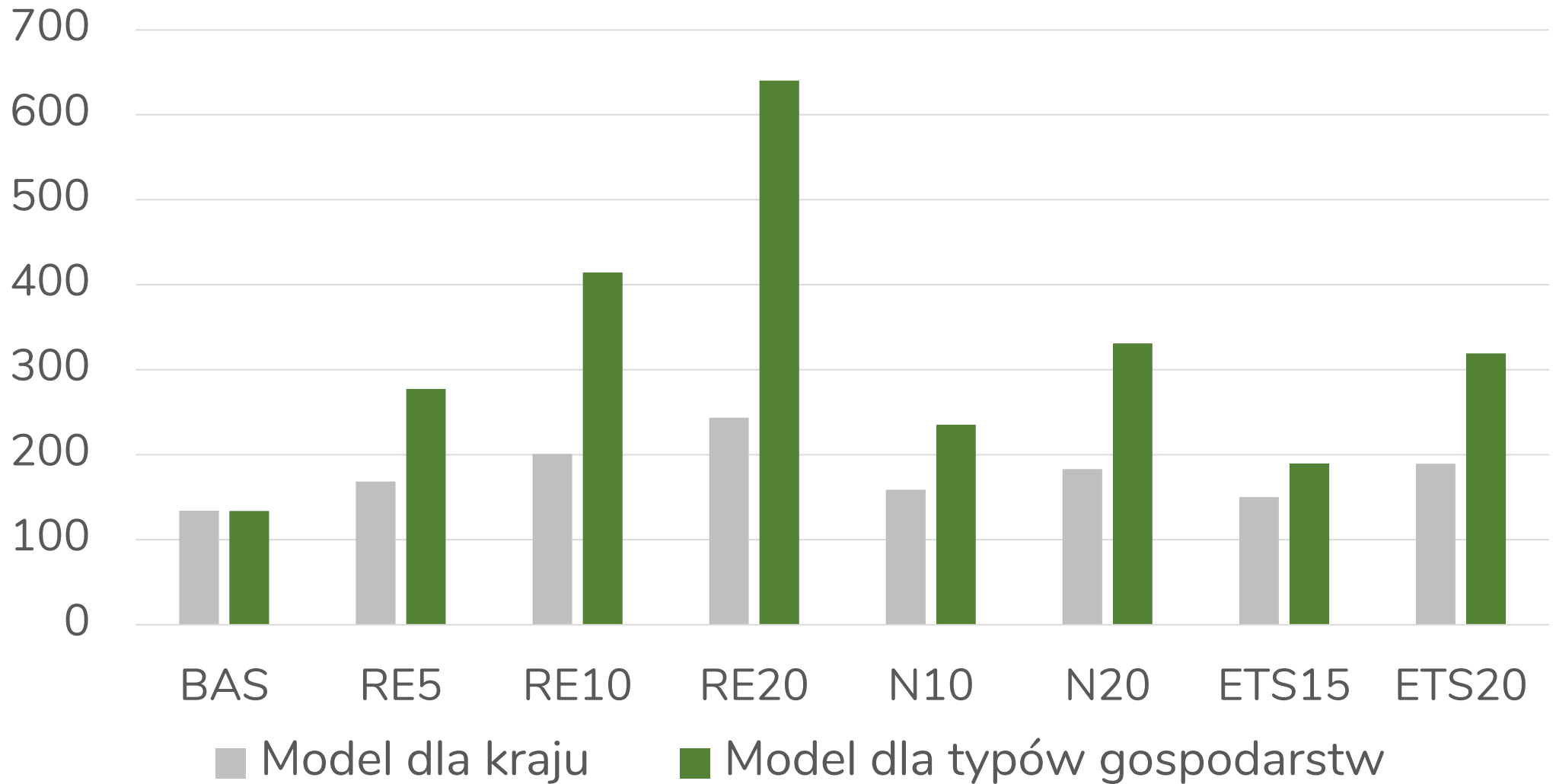
ZMIANY INTENSYWNOŚCI UPRAW [TYS. HA]

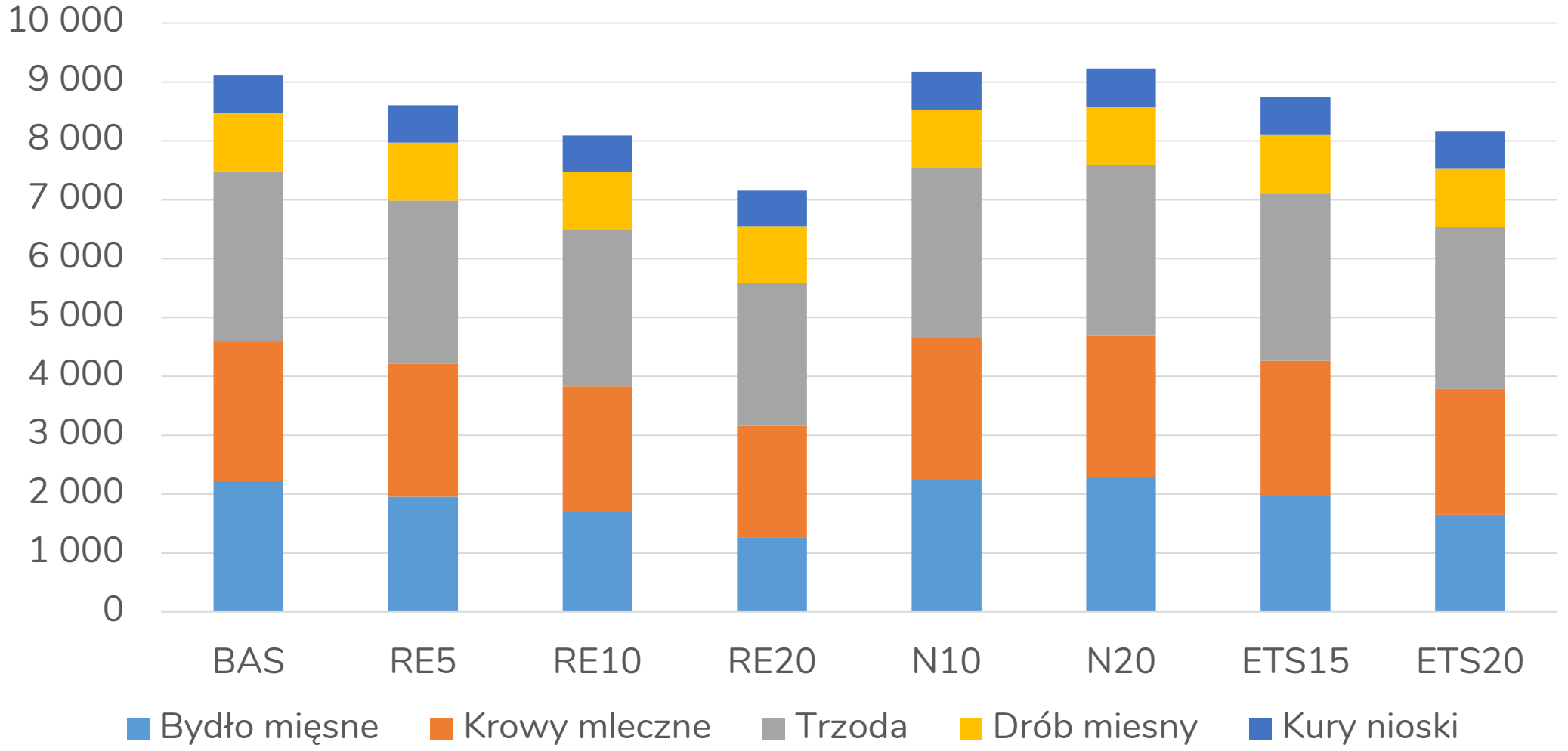
Źródło: opracowanie własne CAKE/KOBiZE

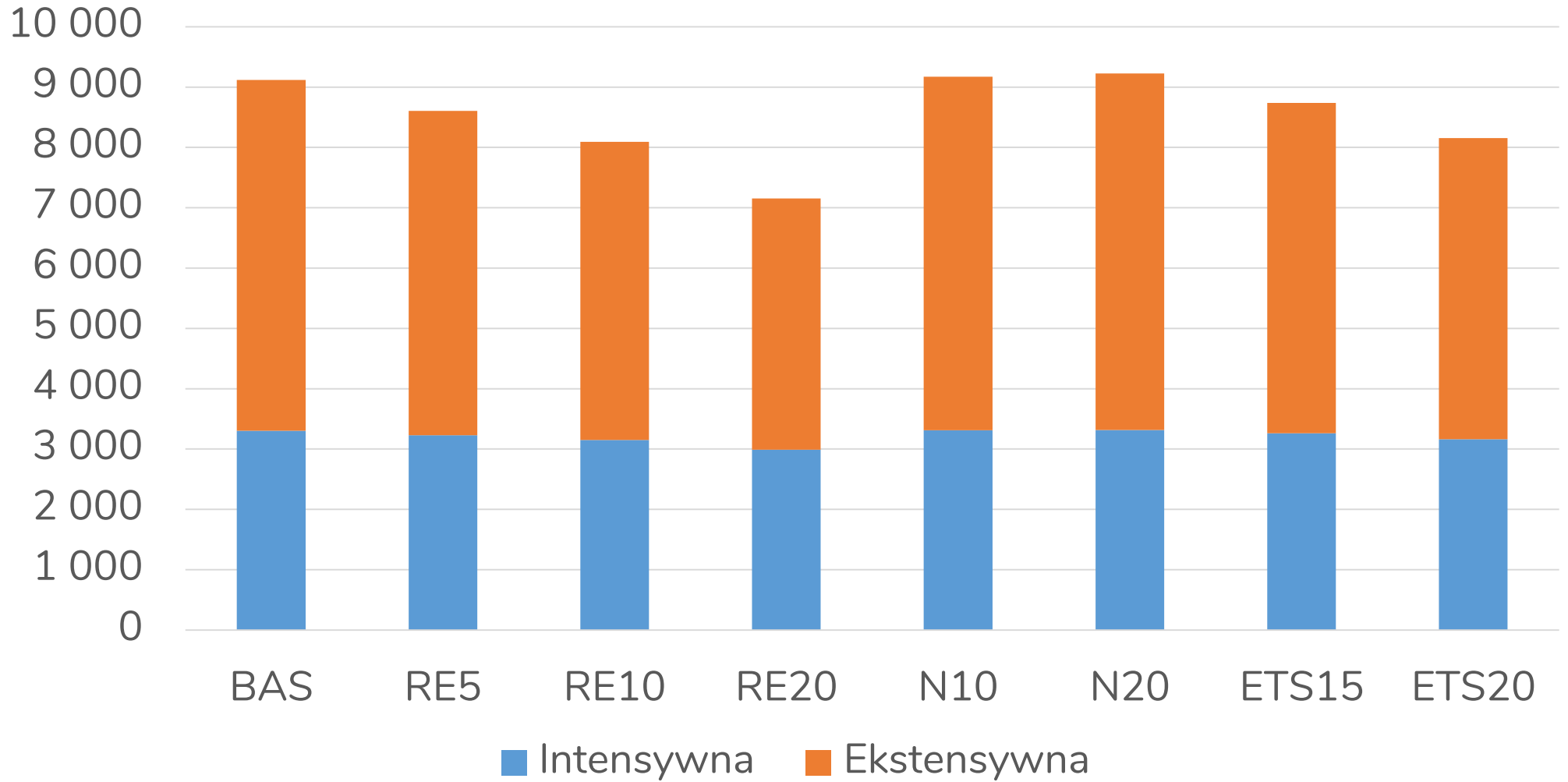
POWIERZCHNIA UGORÓW [TYS. HA]

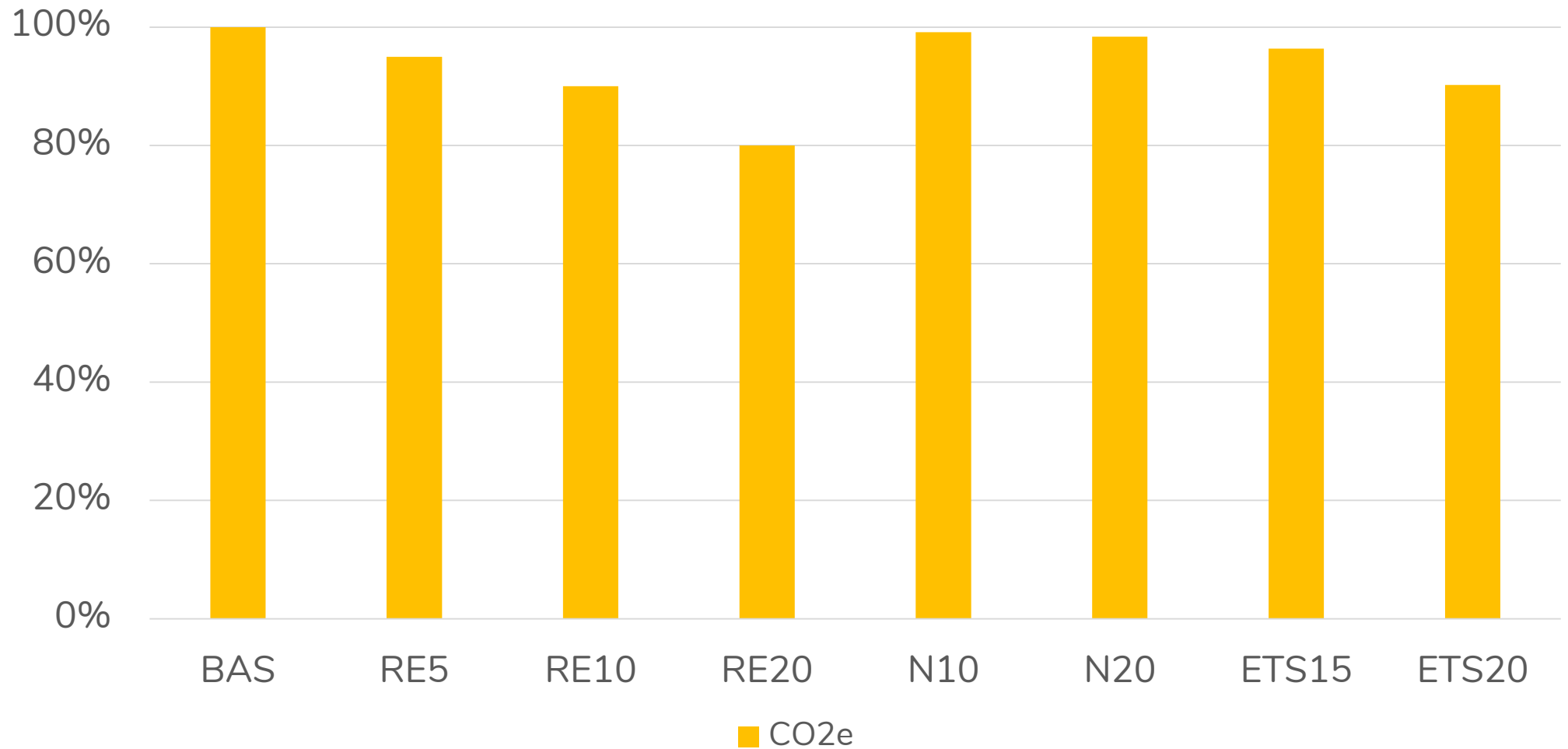
ZMIANY STRUKTURY POGŁÓWIA [TYS. LU]

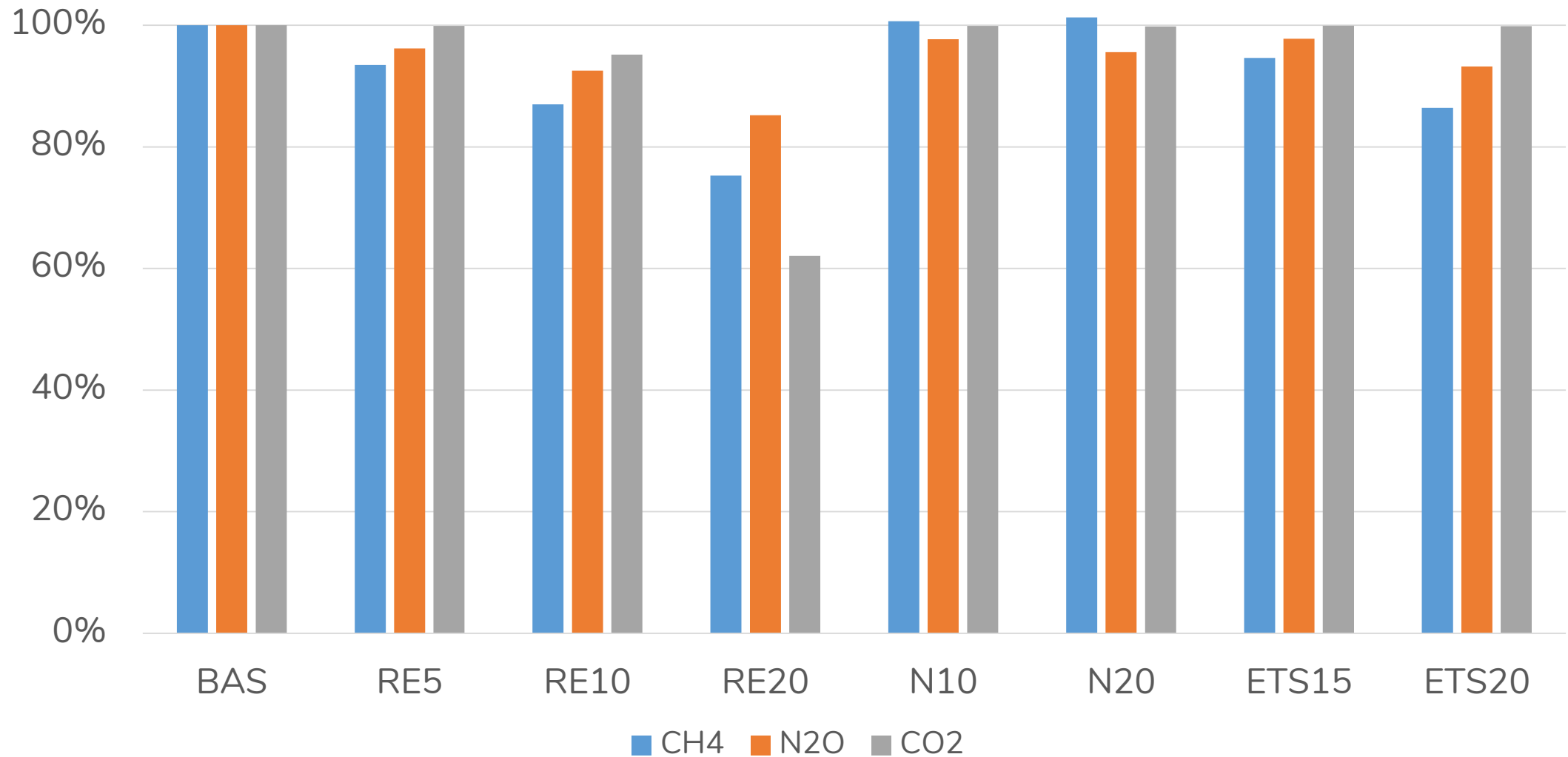
ZMIANY INTENSYWNOŚCI PROD. ZWIERZĘCEJ [TYS. LU]

ZMIANY POZIOMU EMISJI GHG Z ROLNICTWA [CO₂ EKW.]

ZMIANY POZIOMU EMISJI GHG Z ROLNICTWA [GHG W SCENARIUSZACH]

Źródło: opracowanie własne CAKE/KOBiZE

ZMIANY POZIOMU EMISJI GHG Z ROLNICTWA

Farm type	BAS [kt CO ₂ eq]	RE5	RE10	RE20	N10	N20	ETS15	ETS20
Bydłęce duże	1285.7	95.0%	90.0%	80.0%	100.0%	100.0%	87.4%	78.1%
Bydłęce średnie	7805.6				99.4%	99.1%	97.4%	91.0%
Bydłęce małe	4743.0				99.0%	98.0%	96.9%	89.3%
Zbożowe duże	1227.2				98.9%	97.7%	98.8%	95.9%
Zbożowe średnie	520.0				96.8%	93.7%	98.2%	93.8%
Zbożowe małe	649.6				96.8%	93.6%	98.2%	93.8%
Roślinne duże	291.1				98.2%	96.4%	98.7%	95.7%
Roślinne średnie	501.1				97.5%	95.0%	98.2%	93.9%
Roślinne małe	760.2				97.8%	95.7%	98.3%	94.5%
Mieszane duże	2615.5				100.0%	100.0%	88.8%	80.5%
Mieszane średnie	1569.5				99.3%	98.6%	97.8%	92.3%
Mieszane małe	3010.2				98.9%	98.0%	97.3%	91.5%
Pozostałe duże	67.5				98.1%	97.0%	98.5%	96.8%
Pozostałe średnie	101.1				97.9%	96.7%	97.4%	93.7%
Pozostałe małe	149.1				97.5%	95.9%	97.1%	90.9%
Ziarnożercy duże	1284.5				100.0%	100.0%	98.7%	95.7%
Ziarnożercy średnie	851.0				99.7%	99.4%	97.4%	91.1%
Ziarnożercy małe	594.5				99.8%	99.5%	96.5%	88.1%
Niskotowarowe	1513.8				98.5%	97.1%	98.3%	94.5%
POLSKA dla typów gospodarstw	29540.1							99.1%

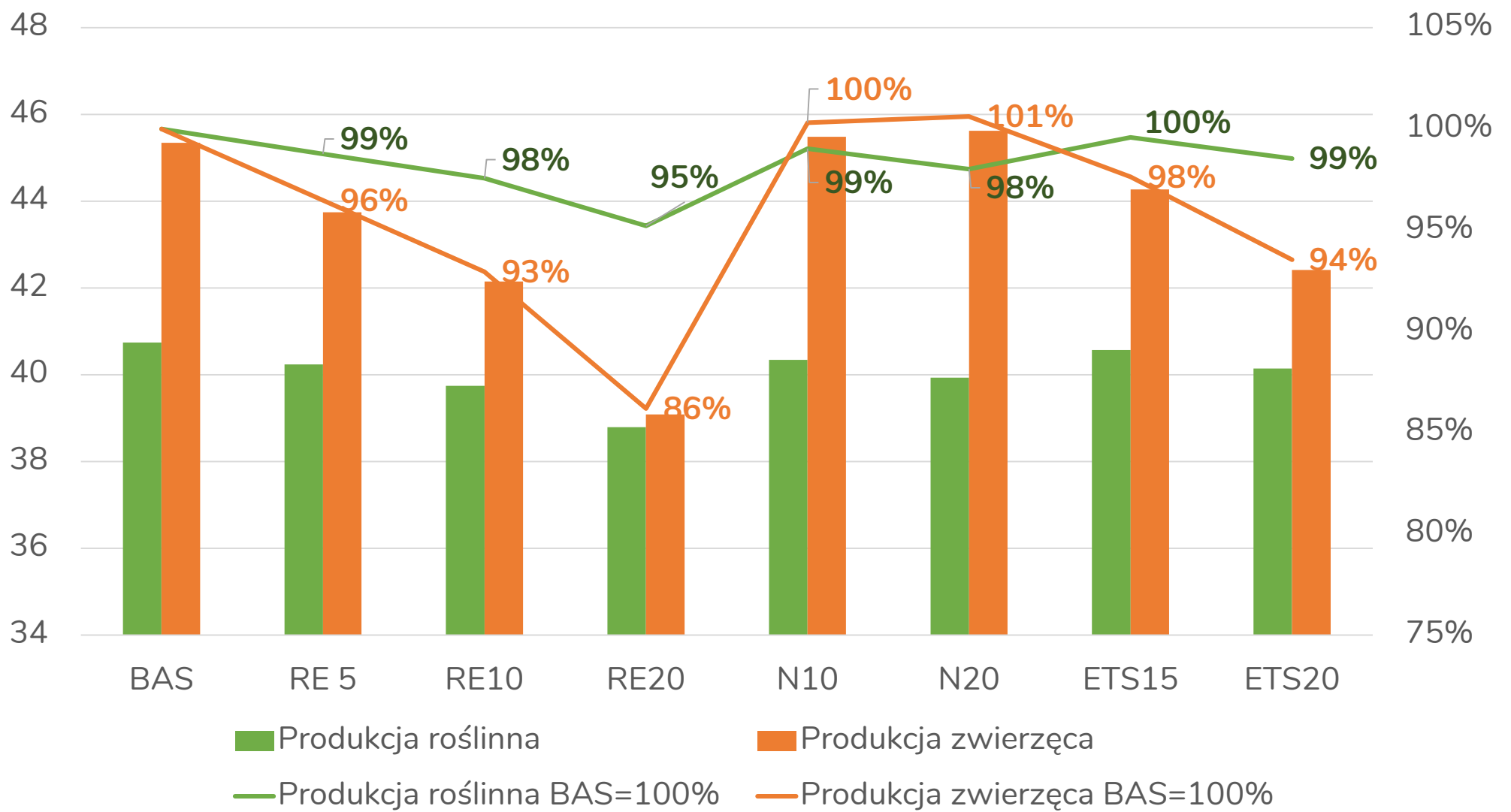
Źródło: opracowanie własne CAKE/KOBiZE

ZMIANY POZIOMU WYDAJNOŚCI [BAS=0%]

	BAS	RE20	N20	ETS20
Zmiana poziomu emisji GHG [kT CO ₂ e]	29 540.1	-20.00%	-1.62%	-9.79%
Wydajność mleczna [hl/LU]	53.95	5.50%	-0.34%	2.30%
Wydajność mięsna bydła [kg/LU]	441.53	16.03%	-0.76%	8.03%
Plon pszenicy [dt/ha]	45.7	-0.99%	-0.29%	-0.25%
Plon buraka cukrowego [dt/ha]	520.00	-2.79%	-0.97%	-0.80%
Plon strączkowych [dt/ha]	17.7	-0.72%	-0.18%	-0.27%
Plon kukurydzy [dt/ha]	47.1	-3.42%	-0.94%	-0.95%

Źródło: opracowanie własne CAKE/KOBiZE

ZMIANY WARTOŚCI PRODUKCJI [MLD PLN; %]

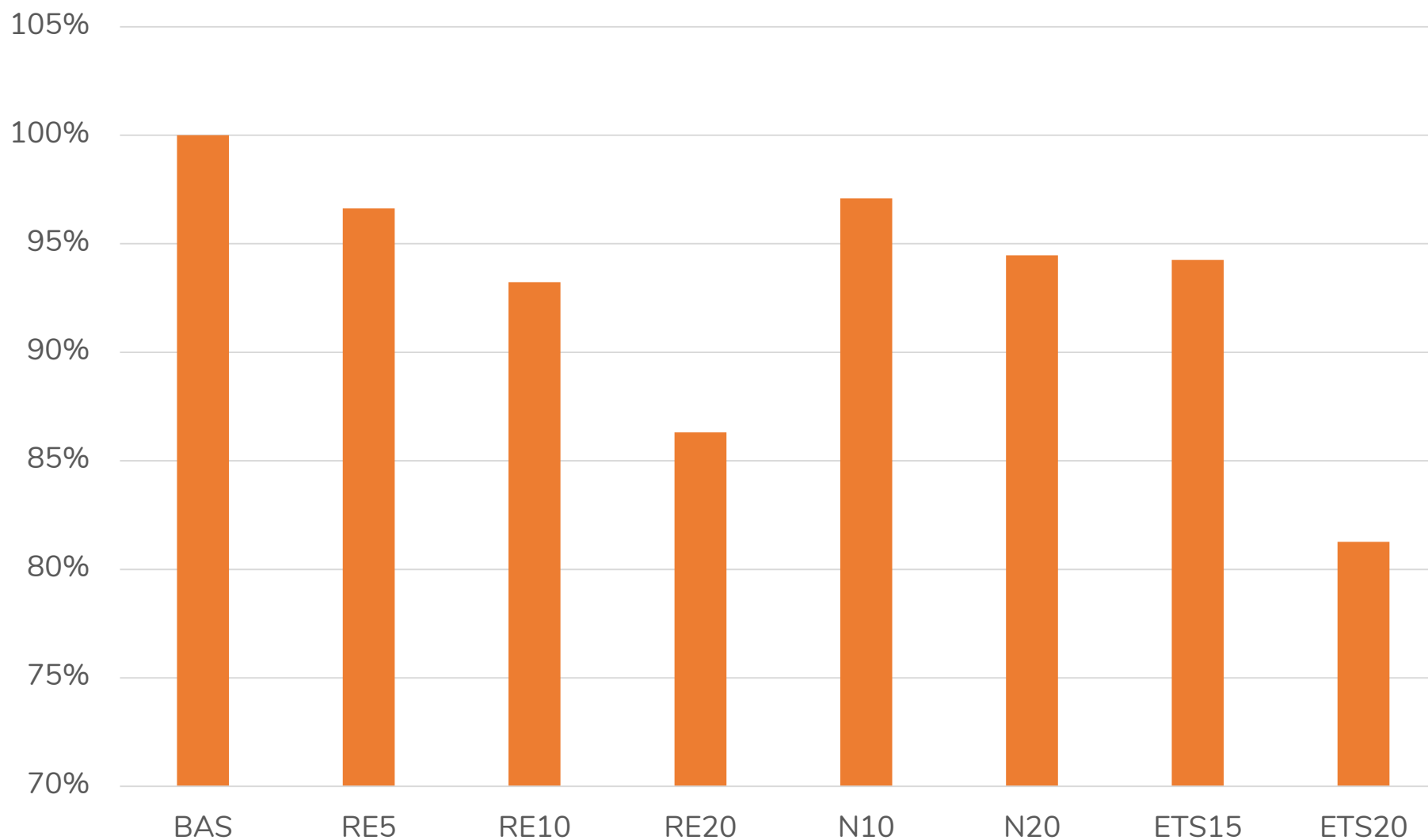

ZMIANY WARTOŚCI PRODUKCJI [BAS=100%]

	BAS [mld PLN]	RE5	RE10	RE20	N10	N20	ETS15	ETS20
Zboża	17.3	97.9%	95.8%	91.8%	98.3%	96.6%	99.3%	97.5%
Pozostałe uprawy polowe	9.6	98.7%	97.6%	95.2%	99.0%	98.0%	99.5%	98.4%
Uprawy ogrodnicze	13.8	99.9%	99.8%	99.5%	99.9%	99.9%	100.0%	99.9%
PRODUKCJA ROŚLINNA	40.7	98.8%	97.6%	95.2%	99.0%	98.0%	99.6%	98.5%
Bydło mięsne	5.9	90.4%	81.0%	65.0%	101.1%	102.2%	91.4%	79.9%
Krowy mleczne	14.2	96.1%	92.1%	84.3%	100.2%	100.5%	97.1%	91.5%
Trzoda chlewna	10.1	96.4%	92.8%	85.1%	100.4%	100.7%	98.7%	95.6%
Drób	15.2	99.3%	98.5%	97.0%	100.0%	100.0%	99.8%	99.4%
PRODUKCJA ZWIERZĘCA	45.3	96.5%	92.9%	86.2%	100.3%	100.6%	97.6%	93.5%

Źródło: opracowanie własne CAKE/KOBiZE

ZMIANY DOCHODÓW ROLNIKÓW [% BAS]

Źródło: opracowanie własne CAKE/KOBiZE

ZMIANY DOCHODÓW ROLNIKÓW [%BAS]

Typ gospodarstwa	BAS [tys. PLN]	RE5	RE10	RE20	N10	N20	ETS15	ETS20
Bydłęce duże	138.4	97.9%	95.7%	87.7%	92.9%	86.8%	81.7%	46.8%
Bydłęce średnie	40.0	91.2%	82.5%	65.9%	95.0%	91.1%	84.9%	50.7%
Bydłęce małe	6.4	90.1%	80.2%	59.7%	93.4%	87.9%	78.3%	29.7%
Zbożowe duże	297.9	96.3%	93.3%	82.3%	91.9%	84.0%	94.5%	81.7%
Zbożowe średnie	61.2	95.6%	91.3%	84.2%	93.2%	86.8%	95.4%	84.6%
Zbożowe małe	3.9	87.1%	74.3%	54.7%	81.2%	63.6%	86.4%	54.8%
Roślinne duże	450.7	98.6%	97.3%	94.0%	97.6%	95.3%	98.4%	94.6%
Roślinne średnie	120.9	98.6%	97.2%	94.8%	98.1%	96.2%	98.5%	95.2%
Roślinne małe	16.6	97.7%	95.4%	91.9%	97.4%	95.0%	97.8%	92.8%
Mieszane duże	234.6	97.9%	95.8%	86.6%	90.5%	81.7%	84.0%	52.2%
Mieszane średnie	24.0	93.6%	87.2%	75.1%	94.1%	88.5%	88.7%	62.9%
Mieszane małe	5.0	94.1%	86.8%	73.6%	95.9%	91.7%	88.2%	59.6%
Pozostałe duże	128.5	98.6%	97.7%	93.7%	99.0%	97.9%	99.3%	97.5%
Pozostałe średnie	26.2	99.2%	98.0%	96.2%	99.1%	98.1%	99.0%	96.2%
Pozostałe małe	9.4	99.0%	97.9%	95.2%	99.3%	98.7%	98.5%	95.2%
Ziarnożercy duże	1004.5	98.9%	97.7%	95.4%	100.0%	100.0%	99.1%	97.1%
Ziarnożercy średnie	52.0	97.5%	95.0%	88.2%	99.3%	98.6%	96.2%	87.5%
Ziarnożercy małe	6.6	95.3%	90.7%	78.5%	97.8%	95.8%	90.5%	69.5%
Niskotowarowe	1.7	96.3%	92.5%	86.7%	96.8%	93.7%	95.1%	83.4%
POLSKA dla typów gospodarstw	100%	96.6%	93.2%	86.3%	97.1%	94.5%	94.3%	81.3%
POLSKA model dla kraju	100%	97.3%	94.5%	88.6%	97.8%	95.9%	95.0%	83.7%

Źródło: opracowanie własne CAKE/KOBiZE

POZOSTAŁE EFEKTY EKONOMICZNE

Scenariusz	Ilość azotu zakupionego w nawozach mineralnych			Wartość azotu zakupionego w nawozach mineralnych			Expenditures on emission allowances	
	BAS	N10	N20	BAS	N10	N20	ETS15	ETS20
Typ gospodarstwa	kg/gosp.	BAS=100%		tys. PLN/gosp.	BAS=100%		tys. PLN/gosp.	
Bydłęce duże	17000	93.40%	88.20%	71.09	102.74%	105.72%	17.19	52.67
Bydłęce średnie	3715	93.90%	90.00%	15.51	103.29%	107.88%	4.2	13.45
Bydłęce małe	863	91.50%	82.90%	3.58	100.43%	99.12%	1	3.15
Zbożowe duże	44424	98.10%	96.20%	185.15	107.91%	115.32%	13.69	45.54
Zbożowe średnie	5991	95.30%	90.70%	24.93	104.72%	108.72%	1.87	6.12
Zbożowe małe	1022	94.70%	89.50%	4.23	104.06%	107.16%	0.35	1.15
Roślinne duże	19404	97.40%	94.80%	81.06	107.14%	113.76%	5.65	18.75
Roślinne średnie	3402	95.80%	91.60%	14.16	105.27%	109.80%	1.16	3.81
Roślinne małe	577	95.50%	91.10%	2.39	104.94%	109.08%	0.24	0.78
Mieszane duże	40829	95.00%	89.90%	170.23	104.39%	107.76%	26.55	82.47
Mieszane średnie	2763	96.20%	92.30%	11.48	105.71%	110.64%	2.03	6.56
Mieszane małe	474	93.50%	87.30%	1.95	102.63%	104.40%	0.46	1.47
Pozostałe duże	2016	96.80%	95.20%	8.38	106.48%	114.12%	0.64	2.16
Pozostałe średnie	369	92.90%	89.10%	1.5	101.97%	106.44%	0.22	0.72
Pozostałe małe	38	74.60%	57.50%	0.15	82.06%	69.00%	0.09	0.27
Ziarnożercy duże	-	-	-	-	-	-	5.99	19.89
Ziarnożercy średnie	413	86.50%	72.90%	1.65	94.27%	85.68%	1.33	4.26
Ziarnożercy małe	156	87.80%	75.50%	0.62	95.81%	88.92%	0.41	1.29
Niskotowarowe	101	94.70%	89.50%	0.41	103.95%	106.92%	0.07	0.22

Źródło: opracowanie własne CAKE/KOBiZE

PODSUMOWANIE (1)

- ▶ Standardowa metodyka IPCC użyta do określania emisji w rolnictwie uwzględnia głównie skalę i strukturę prowadzonych działalności.
- ▶ Przy założeniu wykorzystania dzisiaj stosowanych technologii produkcji osiągnięcie ambitnych celów redukcyjnych w rolnictwie jest trudne. Uwzględnienie nowych technologii wymaga opracowania współczynników emisji GHG.
- ▶ Uwzględnienie w modelu poszczególnych typów gospodarstw pozwala na uchwycenie heterogeniczności w sektorze gospodarstw w odniesieniu do problemów wynikających z redukcji emisji GHG cieplarnianych.

PODSUMOWANIE (2)

- ▶ Wymuszenie redukcji emisji o **20%** (przy innych czynnikach stałych) prowadzi do zmniejszenia wartości produkcji towarowej ok. **9,5%** i dochodów rolników ok. **14%** (200zł/ha, 2,8 mld zł/kraj).
- ▶ Spadek dochodów w poszczególnych typach gospodarstw może jednak wynosić się od 5% w dużych gospodarstwach ziarnożerców do nawet 70% w przypadku małych gospodarstw hodujących bydło.
- ▶ Spadek produkcji indukowany ograniczeniami emisji (**RE20**) w największym stopniu dotyczy produkcji :
  - ▶ bydła mięsnego - **35%** , mleka - **16%** , trzody chlewnej - **25%** , kukurydzy na ziarno - **21%** , buraków cukrowych - **21%**, zbóż- **8%**.
- ▶ Taki spadek produkcji zapewne doprowadziłoby do wzrostu cen produktów rolnych (obecnie trwają prace nad ustaleniem skali możliwych zmian).

PODSUMOWANIE (3)

- ▶ Podobne efekty do wymuszonej redukcji emisji GHG można osiągnąć instrumentami „fiskalnymi”:
  - ▶ Podniesienie cen nawozów o **20%** prowadzi do spadku emisji z rolnictwa o ok. **1,6%** (**dochodów rolników o 5,6%**)
  - ▶ Wprowadzenie opłat za emisję w cenach równoważnych do EUA z roku:
    - ▶ **2015** zmniejszenie emisji GHG o **3,7%** (**dochodów o 5,7%**)
    - ▶ **2020** zmniejszenie emisji GHG o **9,8%** (**dochodów o 18,7%**)
  - ▶ Jednocześnie jest to najbardziej kosztowny dla rolników scenariusz (**dodatkowe obciążenia 0,87 mld/rok i 2,78 mld/rok**).
- ▶ Redukcja emisji GHG w niektórych przypadkach możliwa jest w wyniku intensyfikacji produkcji np. poprzez wykorzystanie pasz z zakupu, ale ... „agricultural carbon leakage”.

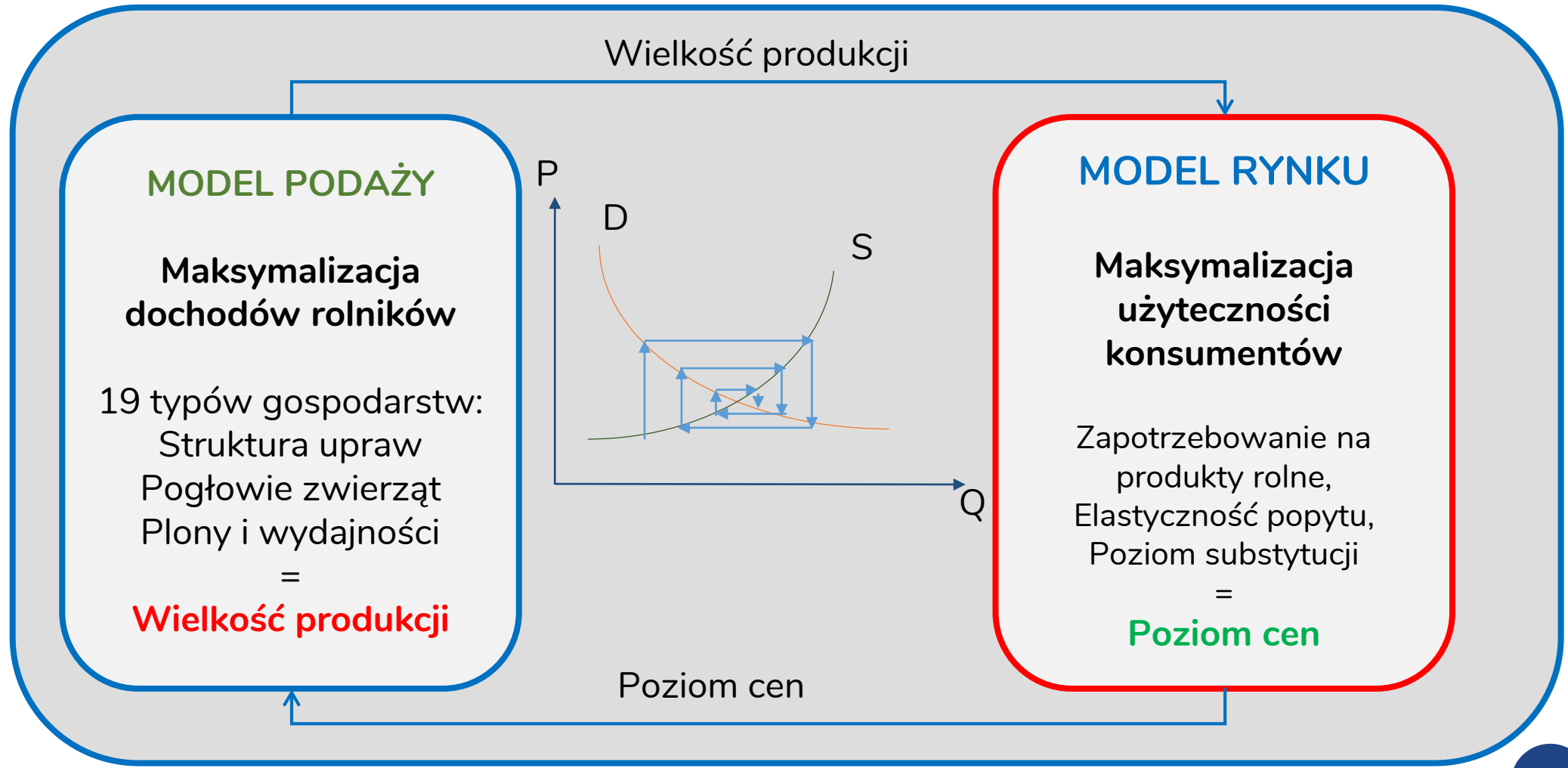
PODSUMOWANIE (4)

- ▶ Relacja emisji do dochodu gospodarstwa wydaje się być kluczowym wskaźnikiem gdyż jednym z najstarszych, choć wciąż realizowanych celów wspólnej polityki rolnej UE, jest wspieranie rolników w utrzymaniu rentownego dochodu.
- ▶ Wyniki wskazują, na konieczność koordynacji działań w dziedzinie polityki rolnej i klimatycznej gdyż mocno wspierana, w ramach WPR, produkcja wołowiny i mleka, generuje najwyższe emisje gazów cieplarnianych na jednostkę dochodu z gospodarstwa. Jednocześnie słabo wspierana produkcja drobiu i trzody chlewnej jest w tym wymiarze bardziej efektywna z punktu widzenia klimatu.

DALSZY ROZWÓJ MODELU EPICA

DODANIE MODUŁU RYNKOWEGO

MODELOWANIE PRZEMIAN STRUKTURALNYCH

Liczba gospodarstw reprezentowanych w modelu

Wartość SO*	Zbożowe	Roślinne	Bydłęce	Mieszane	Żiarnożercy**	Pozostałe
Niskotowarowe (< 4 tys. EUR)	689 110	500 000	300 000	???????		
Małe (4-25 tys. EUR)	???	???	???	???	???	???
Średnie (25-100 tys. EUR)	???	???	???	???	???	???
Duże (> 100 tys. EUR SO)	???	???	???	???	???	???

*SO – Standard Output – przeciętna wartość produkcji ** trzoda i drob

- ▶ Zalesianie gruntów rolnych – możliwość zbadania wpływu upraw leśnych na ugorach na poziom emisji GHG
- ▶ Wdrażanie nowych technologii? – **PROBLEM Z DANymi DOTYCZACYMI WYNIKÓW FINANSOWYCH I POZIOMU EMISJI GHG**
- ▶ Połączenie modelu rolniczego z d-PLACE

Dziękujemy!

LIFE Climate CAKE PL Team

Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami
Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy

e-mail: cake@kobize.pl

www.climatecake.pl

